

พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง ของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ Secondhand smoke avoidance behavior in women with smoking family member

อชราภรณ์ ประทุมสุวรรณ* สุรินทร์ กลัมพากร** และพีรพงศ์ อินทสร***

Atcharaporn Prathumsuwan,* Surintorn Kalampakorn,** and Perapong Inthasorn***

*ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

**ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

***คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

*Department of Nursing, Siriraj Hospital

**Department of Public Health Nursing, Faculty of Public Health, Mahidol University

*** Faculty of Medicine, Siriraj Hospital, Mahidol University

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาภาคตัดขวางนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง และปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีที่มารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกที่หน่วยตรวจโรคนรีเวชวิทยา โรงพยาบาลศิริราช ที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ จำนวน 385 คน เลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนาและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองโดยรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 53.2 โดยพฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุด คือการปฏิเสธที่จะเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่มีควันบุหรี่มือสอง ($M \pm SD = 3.30 \pm 0.64$) และพฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การควบคุมการสัมผัสควันบุหรี่มือสอง ($M \pm SD = 2.90 \pm 0.73$) และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนในการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง อิทธิพลจากสถานการณ์ในการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง ความถี่ในการได้รับควันบุหรี่มือสองจากบุคคลอื่น และอายุของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และสามารถร่วมอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ได้ ร้อยละ 30.7

คำสำคัญ: ควันบุหรี่มือสอง, พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง, รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพศเอดอร์

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*นักศึกษาลัทธิพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Corresponding author E-mail: atcha_kwan@hotmail.com

Abstract

This descriptive study aimed to examine secondhand smoke avoidance behavior of women with smoking family members and its related factors. The samples consisted of 385 women with smoking family members who had been screened for cervical cancer at Siriraj Hospital selected by purposive sampling. Self-administered questionnaire was used for data collection. The data were analyzed using descriptive statistics and stepwise multiple regression analysis. Results showed that 53.2% of women with smoking family members had secondhand smoke avoidance behavior at a high level. The behavior reported highest was refusal to enter into a situation where secondhand smoke is ($M \pm SD = 3.30 \pm 0.64$), and the behavior least reported was control of secondhand smoke exposure ($M \pm SD = 2.90 \pm 0.73$). Stepwise multiple regression analysis revealed that perceived self-efficacy of secondhand smoke avoidance behavior, situational influences, perceived benefits of secondhand smoke avoidance behavior, number of day secondhand smoke exposure from others and ages were significantly related to secondhand smoke avoidance behavior in women with smoking family members. These factors could altogether explain 30.7 percent of the variance in secondhand smoke avoidance behavior.

Keywords: Secondhand Smoke, Avoidance Behavior, Pender's Health Promotion Model

ความสำคัญของปัญหา

ประชากรโลกที่ไม่สูบบุหรี่ประมาณ 600,000 คน เสียชีวิตด้วยโรคที่เกิดจากการได้รับควันบุหรี่มือสอง ร้อยละ 47 เป็นผู้หญิง และร้อยละ 28 เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี (World Health Organization[WHO], 2011b) การสำรวจการบริโภคยาสูบในผู้ใหญ่ระดับโลก ในพ.ศ. 2554 (World Health Organization, 2011a) พบว่า ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ได้รับควันบุหรี่มือสองในบ้านในช่วง 30 วันที่ผ่านมา อย่างน้อยเดือนละครั้ง เพิ่มขึ้นกว่า พ.ศ. 2552 จากร้อยละ 33.2 เป็น 36 การได้รับควันบุหรี่มือสองในที่ทำงานเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 27.2 เป็น 30.5 ในที่สาธารณะ เช่น สถานบันเทิง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 55.8 เป็น 68.4 สถานขนส่งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.6 เป็น 25.6 อาคารของสถานที่ราชการ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13 เป็น 14.7 ในสถานพยาบาลเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4.8 เป็น 7.3 (WHO, 2011a) การสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่ในประเทศไทยปี 2560 พบว่า ร้อยละ 32.7 เคยสูบบุหรี่ในครัวเรือน ความถี่ของการสูบบุหรี่ในอาคาร

มีการสูบบุหรี่ในอาคารทุกวันเพิ่มขึ้นกว่าปี 2557 จากร้อยละ 27.8 เป็น 73.8 และสูบบุหรี่ในอาคารอย่างน้อย สัปดาห์ละครั้ง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.1 เป็น 16.4 (ศูนย์วิจัย และจัดการความรู้เพื่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ, 2561) ผู้สูบบุหรี่จำนวนมากไม่เห็นความสำคัญต่อการดูแลสุขภาพของตนเองและยังไม่คำนึงถึงสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งได้รับผลกระทบเช่นเดียวกับผู้ที่สูบบุหรี่ เด็กและสตรี เป็นคนใกล้ชิดกับผู้สูบบุหรี่จึงเสี่ยงต่อการได้รับควันบุหรี่มือสองสูง ปัจจัยที่ทำให้เด็กได้รับควันบุหรี่มือสองมากที่สุด คือ บิดามารดาสูบบุหรี่ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ส่วนปัจจัยที่ทำให้ผู้ใหญ่ได้รับควันบุหรี่มือสองมากที่สุด คือ คนสูบบุหรี่ที่อยู่บ้านเดียวกัน ดังนั้นบ้าน จึงเป็นแหล่งสำคัญของควันบุหรี่มือสองในผู้ใหญ่ (แสงเดือน สุวรรณรัตน์, และประกิต วาทีสากรกิจ, 2552)

ผู้ที่ได้รับควันบุหรี่มือสองมีผลกระทบต่อสุขภาพในระยะสั้นและยาว ในระยะสั้น ได้แก่ ความไม่พอใจกลิ่น

บุหรืที่ได้รับ กลืนติดเสื้อผ้า หายใจลำบากอึดอัด เคืองตา ไอ รู้สึกไม่สบาย และปวดศีรษะ ส่วนในระยะยาว ได้แก่ มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็ง โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ เส้นเลือดในสมองตีบ โรคถุงลมโป่งพอง และโรคหอบหืด (สมพร สันติประสิทธิ์กุล, นุสรา นามเดช, และปริญญ กิตติธวัชศักดิ์, 2555) ประเทศไทยได้มีกฎหมายคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่และกำหนดสถานที่ปลอดบุหรี่ แต่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ส่วนตัว เช่น ในบ้าน รถยนต์ส่วนตัว ยังมีการละเมิดกฎหมายโดยการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ (สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ และศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ, 2558)

การศึกษาวงการการเลิกสูบบุหรี่มือสอง มีในประชากรกลุ่มต่างๆ อาทิในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง (รุ่งราวี ทองกันยา, และสุนิดา ปรีชาวงษ์, 2557) ในเด็ก (วิภาวรัตน์ สุวรรณไวพัฒน, ฉัตรทอง จารุพิสิฐไพบูลย์, และอิสราวรรณ สนธิภูมาศ, 2556) ในเด็กวัยรุ่น (Schwartz et al., 2014) และในหญิงตั้งครรภ์ (Blake et al., 2009) แต่ในกลุ่มสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรืยังมีอยู่จำกัด แม้ว่าสตรีมีความรู้ความเข้าใจว่าควันบุหรืมือสองมีผลต่อสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว แต่ยังรับรู้ว่าการสูบบุหรืของผู้ชายเป็นเรื่องปกติ (ศรีแพร วันนา, 2553) เช่นเดียวกับผู้หญิงในประเทศจอร์แดนที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงควันบุหรืมือสองได้เนื่องจากมีสามีสูบบุหรืและยังได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมและกฎหมายแบบดั้งเดิม (Gharaibeh et al., 2011) Xiong, Phillips, Xu, Wang และ Li (2015) พบว่าสตรีที่ไม่สูบบุหรืมีโอกาสที่ได้รับควันบุหรืมือสองมากกว่าผู้ชายที่ไม่สูบบุหรืถึง 3.6 เท่า

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องนี้ โดยนำรูปแบบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ Pender (1996) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งการศึกษาของรุ่งราวี ทองกันยา และสุนิดา ปรีชาวงษ์ (2557) พบว่าสามารถอธิบายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรืมือสองได้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนส่งเสริมพฤติกรรม

หลีกเลี่ยงควันบุหรืมือสอง และลดความเสี่ยงต่อสุขภาพของสตรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรืมือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรื
2. ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรืมือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรืโดยใช้ตัวทำนายจำนวน 14 ตัว จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) **กลุ่มคุณลักษณะและประสบการณ์ของบุคคล** ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และการมีบุตร 2) **กลุ่มลักษณะการสัมผัสควันบุหรืมือสอง** ประกอบด้วย จำนวนผู้สูบบุหรืในครอบครัว จำนวนปีที่ได้รับควันบุหรืมือสองจากสมาชิกในครอบครัว ความถี่ในการได้รับควันบุหรืมือสองจากสมาชิกในครอบครัว และความถี่ในการได้รับควันบุหรืมือสองจากบุคคลอื่น และ 3) **กลุ่มอารมณ์และความคิดที่เกิดขึ้นกับการกระทำที่เฉพาะ** ประกอบด้วย การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงควันบุหรืมือสอง การรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงควันบุหรืมือสอง การรับรู้สมรรถนะของตนในการหลีกเลี่ยงควันบุหรืมือสอง อิทธิพลระหว่างบุคคล และอิทธิพลจากสถานการณ์

สมมติฐานการวิจัย

ตัวทำนายในกลุ่มของคุณลักษณะและประสบการณ์ของบุคคล ลักษณะการสัมผัสควันบุหรืมือสอง และอารมณ์และความคิดที่เกิดขึ้นกับการกระทำที่เฉพาะ สามารถทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรืมือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรืได้

วิธีดำเนินการวิจัย

ชนิดของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) แบบภาคตัดขวาง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่แบบมีควัน อย่างน้อย 1 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นสตรีที่มารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกที่หน่วยตรวจโรคทางนรีเวชวิทยา โรงพยาบาลศิริราช ในเวลาราชการ คลินิกพิเศษนอกเวลาราชการ และหน่วยปฐมภูมิ ในโรงพยาบาลศิริราช

เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามรูปแบบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ของ Pender (1996) มี 8 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1. ข้อมูลลักษณะประชากร จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว การมีบุตร ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวสูบบุหรี่ในครอบครัว อาการเจ็บป่วยหรือปัญหาสุขภาพจากการได้รับควันบุหรี่มือสองและโรคประจำตัว

ชุดที่ 2. ลักษณะการสัมผัสควันบุหรี่มือสอง จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วยจำนวนผู้สูบบุหรี่ในครอบครัว จำนวนปีที่ได้รับควันบุหรี่มือสองจากสมาชิกในครอบครัว สถานที่ที่สัมผัสควันบุหรี่มือสองจากสมาชิกในครอบครัว พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของสมาชิกในครอบครัว ความถี่ในการได้รับควันบุหรี่มือสองจากสมาชิกในครอบครัว ช่วงเวลาที่ได้รับควันบุหรี่มือสองจากสมาชิกในครอบครัว การได้รับควันบุหรี่มือสองจากบุคคลอื่นนอกเหนือจากสมาชิกในครอบครัว สถานที่ที่ได้รับควันบุหรี่จากบุคคลอื่นนอกเหนือจากคนในครอบครัว ความสัมพันธ์กับผู้สูบบุหรี่นอกเหนือจากคนในครอบครัว และความถี่ในการได้รับควันบุหรี่มือสองจากบุคคลอื่น

ชุดที่ 3. การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง จำนวน 11 ข้อ

ชุดที่ 4. การรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง จำนวน 10 ข้อ

ชุดที่ 5. การรับรู้สมรรถนะของตนในการหลีกเลี่ยง

ควันบุหรี่มือสอง จำนวน 7 ข้อ

ชุดที่ 6. อิทธิพลระหว่างบุคคล จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย การได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลากรด้านสุขภาพในด้านข้อมูลข่าวสาร และการให้ความร่วมมือของสมาชิกในครอบครัวในการปฏิบัติพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง

ชุดที่ 7. อิทธิพลจากสถานการณ์ จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย การกำหนดสถานที่ปลอดควันบุหรี่ นโยบายคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่มีช่วยสนับสนุน หรือขัดขวางการปฏิบัติพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง

แบบสอบถาม ชุดที่ 3 ถึง 6 ผู้วิจัยพัฒนาจากเครื่องมือวิจัยของรุ่งรวี ทองกันยา และสุนิดา ปรีชาวงษ์ (2557) และการทบทวนวรรณกรรม แบบสอบถาม ชุดที่ 3 ถึง 7 การตอบใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และ เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดคะแนน 1-5 ตามลำดับ การแปลผลระดับใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1.00-2.33 หมายถึงระดับต่ำ, 2.34-3.67 หมายถึง ระดับปานกลาง, และ 3.6-5.00 หมายถึง ระดับสูง

ชุดที่ 8. พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง ผู้วิจัยปรับจากแบบสอบถามของ Martinelli (1998) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิเสธที่จะเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่มีควันบุหรี่มือสอง ด้านการควบคุมการสัมผัสควันบุหรี่มือสอง และด้านหากไม่สามารถหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสองได้ต้องสัมผัสควันบุหรี่ การตอบใช้มาตราประมาณค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ ไม่เคยปฏิบัติ ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัติบ่อยครั้งและปฏิบัติทุกครั้ง กำหนดคะแนน 1-4 ตามลำดับ การแปลผลระดับใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1.00-2.00 หมายถึง ระดับต่ำ, 2.01-3.00 หมายถึง ระดับปานกลาง, และ 3.01-4.00 หมายถึง ระดับสูง

คุณภาพของเครื่องมือวิจัย แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน หาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity index)

ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.81 ถึง 1.00 และหาความเชื่อมั่น โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มสตรีที่มีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นได้อยู่ระหว่าง 0.78 ถึง 0.92

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 โดยแจกแบบสอบถามให้สตรีที่มารับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกตอบเป็นรายบุคคล ที่หน่วยตรวจโรคทางนรีเวชวิทยา โรงพยาบาลศิริราช ในเวลาราชการ คลินิกพิเศษนอกเวลาราชการ และหน่วยปฐมภูมิ ในโรงพยาบาลศิริราช ให้เวลาตอบประมาณ 20-30 นาที และเก็บกลับเมื่อตอบเสร็จ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง โครงการวิจัยได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ตามหนังสือเลขที่ Si 399/2017 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2560 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้เข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ โดยได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และลงนามในแบบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล หาใช้สถิติบรรยาย และ Stepwise multiple regression analysis

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคล สตรีมีอายุ 21-65 ปี อายุเฉลี่ย 43 ปี (SD = 10.6) ร้อยละ 39.5 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 25.7 มีอาชีพรับราชการ มีรายได้เฉลี่ย 22,384 บาทต่อเดือน (SD = 21,675.63) ร้อยละ 73.8 มีสถานภาพ

สมรสคู่ ร้อยละ 51.9 มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน ร้อยละ 51.7 มีบุตร 1-2 คน ร้อยละ 50.2 สามเป็น ผู้สูบบุหรี่ในครอบครัว ภายหลังได้รับควันบุหรี่ ร้อยละ 28.7 มีอาการแสบจุก ร้อยละ 70.9 ไม่มีโรคประจำตัว มีโรคประจำตัว 112 คน (29.1%) เป็นโรคความดันโลหิตสูง 45 คน (33.8%) การสัมผัสควันบุหรี่มือสอง พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.6 มีสมาชิกในครอบครัวที่สูบบุหรี่จำนวน 1-2 คน ร้อยละ 41.8 มีระยะเวลาที่ได้รับควันบุหรี่จากคนในครอบครัว 1-10 ปี (M = 14.4, SD = 10.78) สถานที่ที่ได้รับควันบุหรี่จากคนในครอบครัวมากที่สุด ได้แก่ ที่บ้าน (81.4%) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนในครอบครัว ร้อยละ 49.1 สูบบุหรี่ภายนอกตัวอาคารบ้าน ร้อยละ 41 ได้รับควันบุหรี่ 1-5 ชั่วโมงต่อวัน (M = 1.48, SD = 2.32) ร้อยละ 41.8 ได้รับควันบุหรี่มือสองทุกวัน ร้อยละ 54.5 ได้รับควันบุหรี่ 1-50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (M = 8.65, SD = 15.75) ร้อยละ 66 ได้รับควันบุหรี่มากที่สุดในช่วงเย็น

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับ ควันบุหรี่มือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ พบว่าสตรี ร้อยละ 53.2 มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับ ควันบุหรี่มือสองโดยรวม อยู่ในระดับสูง ในรายด้าน สตรี ร้อยละ 65.2 มีพฤติกรรมด้านการปฏิเสธที่จะเข้าไป อยู่ในสถานการณ์ที่มีควันบุหรี่มือสอง อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 42.6 มีพฤติกรรมด้านการควบคุมการสัมผัสควันบุหรี่มือสอง และร้อยละ 49.4 มีพฤติกรรมด้านการสูดควันบุหรี่ ให้น้อยที่สุดหากไม่สามารถหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสองได้ อยู่ในระดับปานกลาง (ตาราง 1)

ตาราง 1 จำนวน (f) และร้อยละ (%) ของสตรีที่มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันทูมือหรือมือสองโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับของพฤติกรรม (n = 385)

พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับ ควันทูมือหรือมือสอง	ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
	f	%	f	%	f	%
โดยรวม	17	4.4	163	42.3	205	53.2
ด้านการปฏิเสธที่จะเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ ที่มีควันทูมือหรือมือสอง	24	6.2	110	28.6	251	65.2
ด้านการควบคุมการสัมผัสควันทูมือหรือมือสอง	64	16.6	157	40.8	164	42.6
ด้านการสูดควันทูมือหรือมือสองให้น้อยที่สุดหากไม่ สามารถหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสองได้	1	3.4	190	49.4	182	47.3

สตรีส่วนใหญ่ร้อยละ 95.8 มีการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 54.3 มีการรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.4 มีการรับรู้สมรรถนะของตนในการหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.8 ได้รับอิทธิพลระหว่างบุคคลในการหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสองอยู่ในระดับสูง และร้อยละ 60 ได้รับอิทธิพลจากสถานการณ์ในการหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสองอยู่ในระดับสูง

3. ผลการศึกษาศักยภาพทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการได้รับควันทูมือหรือมือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่โดยใช้ปัจจัยทำนาย 14 ตัว มีดังนี้

3.1 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันทูมือหรือมือสองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอายุ ($r = 0.116$) ระดับการศึกษา ($r = 0.128$) รายได้ ($r = 0.154$) การรับรู้สมรรถนะของตนในการหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง ($r = 0.500$) การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง ($r = 0.313$) อิทธิพลระหว่างบุคคล ($r = 0.289$) และอิทธิพล

จากสถานการณ์ ($r = 0.292$) และมีความสัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนปี ($r = -0.183$) จำนวนชั่วโมงต่อวัน ($r = -0.190$) และจำนวนวันต่อสัปดาห์ที่ได้รับควันทูมือหรือมือสองจากสมาชิกในครอบครัว ($r = -0.206$) และการรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง ($r = -0.112$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่พบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายคู่ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันที่สูงกว่า 0.60

3.2 ปัจจัยทำนาย 5 ตัวที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการได้รับควันทูมือหรือมือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ได้ ได้แก่ 1) การรับรู้สมรรถนะของตนในการหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง 2) ความถี่ในการได้รับควันทูมือหรือมือสองจากบุคคลอื่น 3) อายุของสตรี 4) การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง และ 5) อิทธิพลจากสถานการณ์ในการหลีกเลี่ยงควันทูมือหรือมือสอง โดยอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 30.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($R^2 = 0.307$) (ตาราง 2)

ตาราง 2 ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (n = 269)

ตัวแปร	B	SEB	Beta	t	p-value
ค่าคงที่	0.878	0.307	-	2.858	.005
1. การรับรู้สมรรถนะของตนในการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง	0.259	0.035	0.415	7.398	.000
2. ความถี่ในการได้รับควันบุหรี่มือสองจากบุคคลอื่น	0.030	0.011	0.145	2.671	.008
3. อายุของสตรี	0.007	0.003	0.141	2.627	.009
4. การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง	0.148	0.062	0.129	2.377	.018
5. อิทธิพลจากสถานการณ์	0.088	0.039	0.129	2.240	.026

F = 23.277, p < .05, R = 0.554, R² = 0.307, R²adj = 0.294

ส่วนปัจจัยที่ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองมีจำนวน 9 ตัว ได้แก่ 1) กลุ่มคุณลักษณะและประสบการณ์ของบุคคลประกอบด้วย ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และการมีบุตร 2) กลุ่มลักษณะการสัมผัสควันบุหรี่มือสองประกอบด้วย จำนวนผู้สูบบุหรี่ในครอบครัว จำนวนปีที่ได้รับควันบุหรี่มือสองจากสมาชิกในครอบครัว และความถี่ในการได้รับควันบุหรี่มือสองจากสมาชิกในครอบครัว และ 3) กลุ่มอารมณ์และความคิดที่เกิดขึ้นกับการกระทำที่เฉพาะ ประกอบด้วย การรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง และอิทธิพลระหว่างบุคคล

การอภิปรายผลการวิจัย

1. สตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ ร้อยละ 53.2 มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองโดยรวม อยู่ในระดับสูง อธิบายได้ว่าสตรีเห็นความสำคัญของพฤติกรรมดูแลสุขภาพ สตรี ร้อยละ 39.5 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จึงสามารถเข้าถึงข้อมูลและรับรู้ข้อมูลข่าวสารสุขภาพได้ (ประภาสวัชร งามคณะ,

2557) ทำให้รู้อันตรายของควันบุหรี่มือสอง (Gharaibeh et al., 2011) สอดคล้องกับ Lin และคณะ (2010) ที่พบว่ามารดาเด็กวัยก่อนเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับควันบุหรี่มือสองสูง มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสองสูงเช่นกัน ในพฤติกรรมรายด้าน สตรีปฏิเสธที่จะเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่มีควันบุหรี่มือสองอยู่ในระดับสูง (65.2%) สตรีมีพฤติกรรมการควบคุมการสัมผัสควันบุหรี่มือสอง อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 42.6 สอดคล้องกับ รุ่งราวี ทองกันยา และสุนิดา ปรีชาวงษ์ (2557) ที่พบว่าผู้ป่วยโรคเรื้อรังในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองโดยไม่อนุญาตให้มีการสูบบุหรี่ในรถยนต์

2. ปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองของสตรีที่มีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ มีจำนวน 5 ตัว ส่วนปัจจัยที่ไม่สามารถทำนายได้มีจำนวน 9 ตัว ผลวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยเพียงบางส่วน และสนับสนุนรูปแบบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ Pender เพียงบางส่วนในปัจจัยในกลุ่มอารมณ์และความคิดที่เกิดขึ้นกับการกระทำที่เฉพาะที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ปัจจัยที่สามารถทำนาย

พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง จำนวน 5 ตัว นั้นอธิบายได้ดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง ซึ่งเป็นไปตามรูปแบบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ Pender ได้แก่ 1) การรับรู้สมรรถนะของตนในการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง มีอิทธิพลมากที่สุด ($Beta = 0.415$, $p < .001$) และได้ผลสอดคล้องกับ รุ่งราวี ทองกันยา และสุนิดา ปรีชาวงษ์ (2557) Li และ Wang (2006) Chen, Lee, Chou, Kuo, และ Hsu (2007) Wang, Herting, และ Tung (2008) และ Lin และคณะ (2010), 2) การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง ($Beta = 0.129$, $p < .05$) และสอดคล้องกับ รุ่งราวี ทองกันยา และสุนิดา ปรีชาวงษ์ (2557) ที่พบว่า การรับรู้ประโยชน์ของการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังในกรุงเทพมหานคร และ 3) อิทธิพลจากสถานการณ์ ($Beta = 0.129$, $p < .05$) สภาพแวดล้อมที่บ้านของสตรีมีส่วนช่วยให้หลีกเลี่ยงควันบุหรี่จากสมาชิกในครอบครัวได้ สอดคล้องกับทิพย์กมล อิสลาม (2557) ที่พบว่าอิทธิพลจากสถานการณ์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุไทย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

ปัจจัยที่มีผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง ตามรูปแบบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ Pender แต่ผลการวิจัยนี้มีผลโดยตรง ได้แก่ 1) อายุของสตรี ($Beta = 0.141$, $p < .01$) อธิบายได้ว่าอายุเป็นตัวกำหนดวุฒิภาวะ พัฒนาการ ความสามารถในการรับรู้ต่างๆ เมื่ออายุเพิ่มขึ้นบุคคลจะมีประสบการณ์และการตัดสินใจทางเลือกที่ดีในการดูแลตนเองเพิ่มมากขึ้น (นิรัชรา จ้อยชู, วันเพ็ญ ภิญญภาสกุล, และ วิชชุดา เจริญกิจการ, 2557; สุกัญญา บุญวรสถิต, 2558) สอดคล้องกับ Lin และคณะ (2010) ที่พบว่า อายุสัมพันธ์

กับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสองของมารดาเด็กวัยก่อนเรียน และ 2) ความถี่ในการได้รับควันบุหรี่มือสองจากบุคคลอื่น ($Beta = 0.145$, $p < .01$) อาจเนื่องมาจากควันบุหรี่มือสองเป็นสิ่งที่คุกคามต่อสุขภาพ ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะยกระดับสุขภาพของตนเองให้ดีขึ้น (Pender, 1996) ส่วนปัจจัยที่ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองมี 9 ตัวซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และไม่สนับสนุนรูปแบบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ Pender (1996) อาจเป็นเพราะปัจจัยในกลุ่มลักษณะเฉพาะและประสบการณ์ของบุคคลจำนวน 4 ตัว และกลุ่มลักษณะการสัมผัสควันบุหรี่มือสอง จำนวน 3 ตัว เกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ซึ่งจัดอยู่ในแนวคิดของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพตามรูปแบบของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ Pender ส่วนปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง ซึ่งเป็นไปตามรูปแบบพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ Pender แต่ผลจากการวิจัยนี้เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง และอิทธิพลระหว่างบุคคล อาจเป็นเพราะสตรีกลุ่มนี้มีอุปสรรคเกิดขึ้นน้อยและมีอิทธิพลระหว่างบุคคลดีทำให้ข้อมูลไม่มีความหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะของตน การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงควันบุหรี่มือสอง และสภาพแวดล้อมที่บ้านของสตรีอันจะส่งเสริมพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองได้
2. การเลือกตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสอง เข้าศึกษา ควรใช้สถิติที่วิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมร่วมกับการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ทิพย์กมล อิสลาม. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุไทย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ภูเก็ต.
- นิรัชรา จ้อยชู, วันเพ็ญ ภิญโญภาสกุล, และวิษชุดา เจริญกิจการ. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพกับการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองชนิดตีบตัน. *รวมาริบดีพยาบาลสาร*, 20(2), 236-248.
- ประภาสวัชร งามคณะ. (2557). พฤติกรรมการดูแลสุขภาพของคนไทยในเขตปริมณฑล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 6(2), 21-30.
- รุ่งรวี ทองกันยา, และสุนิดา ปรีชาวงษ์. (2557). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังในกรุงเทพมหานคร. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(2), 331-338.
- วิภารัตน์ สุวรรณไวพฒนะ, ฉัตรทอง จารุพิสิฐไพบูลย์, และอิสราวรรณ สนิธภูมาศ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์วันบุหรี่มือสองในบ้านและการเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 6(2), 113-123.
- สมพร สันติประสิทธิ์กุล, นุสรา นามเดช, และปริยศ กิตติธระศักดิ์. (2555). พืชภัยยาสูบต่อสุขภาพ. ในสุภาณี เสนาดีสัย, และสุรินทร์ กลัมพากร (บก.). *บุหรืกับสุขภาพ: พยาบาลกับการควบคุมการบริโภคยาสูบ* (พิมพ์ครั้งที่ 2, น. 79-117). กรุงเทพมหานคร: เบญจผล.
- สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ และศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ. (2558). การเฝ้าระวัง มิติที่ 3 ผลของการดำเนินงาน มาตรการต่างๆ (Program response). ในศิริวรรณ พิทยรังสฤษฎ์, ปานทิพย์ โชติเบญจมาภรณ์, และเทียนทิพย์ ศีयरเมฆัน (บก.). *รายงานสรุปสถานการณ์เฝ้าระวังเพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบ 5 มิติ* (น. 27-70). กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมีนคังการพิมพ์.
- สุกัญญา บุญวรสถิต. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของข้าราชการสังกัดกรมราชทัณฑ์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- แสงเดือน สุวรรณรัตน์, และประกิต วาทีสาธกกิจ. (2552). ปัญหาการสูบบุหรี่มือสองในประเทศไทย. ใน สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา, และรณชัย คงสกนธ์ (บก.). *พืชภัยและการรักษาโรคติดบุหรื* (น. 89-107). กรุงเทพมหานคร: สหประชาพานิชย์.
- ศรีแพร วันนา. (2553). *ประสบการณ์ของผู้หญิงในการเป็นผู้สูบบุหรี่มือสองในครอบครัว: กรณีศึกษาในชุมชนชนบทอีสานแห่งหนึ่ง จังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ. (2561). *รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ.2561*. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมีนคังการพิมพ์.
- Blake, S. M., Murray, K. D., El-Khorazaty, M. N., Gantz, M. G., Kiely, M., Best, D., . . . El-Mohandes, A.A. (2009). Environmental tobacco smoke avoidance among pregnant African-American nonsmokers. *American Journal of Preventive Medicine*, 36(3), 225-234. doi: 10.1016/j.amepre. 2008.10.012.

- Chen, C. M., Lee, P. H., Chou, Y. H., Kuo, S. F., & Hsu, Y. H. (2007). Avoidance of environmental tobacco smoke among pregnant Taiwanese women: Knowledge, self-efficacy, and behavior. *Journal of Women's Health, 16*(6), 869-878.
- Gharaibeh, H., Haddad, L., Alzyoud, S., El-Shahawy, O., Baker, N. A., & Umlauf, M. (2011). Knowledge, attitudes, and behavior in avoiding secondhand smoke exposure among non-smoking employed women with higher education in Jordan. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 8*, 4207-4219.
- Li, M. F., & Wang, R. H. (2006). Factors related to avoidance of environmental tobacco smoke among adolescents in Southern Taiwan. *Journal of Nursing Research, 14*(2), 103-112.
- Lin, P. L., Huang, H. L., Lu, K. Y., Chen, T., Lin, W. T., Lee, W. T., & Hsu, H. M. (2010). Second-hand smoke exposure and the factors associated with avoidance behavior among the mothers of pre-school children: A school-based cross-sectional study. *BMC Public Health, 10*, 1-9. doi: 10.1186/1471-2458-10-606
- Martinelli, A. M. (1998). Development and validation of the avoidance of environmental tobacco smoke scale. *Journal of Nursing Measurement, 6*(1), 75-86.
- Pender, N. J. (1996). *Health promotion in nursing practice*. Stamford: Appleton & Lange.
- Schwartz, J., Graham, R. B., Richardson, C. G., Okoli, C. T., Struik, L. L., & Botorff, J. L. (2014). An examination of exposure and avoidance behavior related to second-hand cigarette smoke among adolescent girls in Canada. *MBC Public Health, 14*, 1-9. doi: 10.1186/1471-2458-14-468
- Wang, W. L., Herting, J. R., & Tung, Y. Y. (2008). Adolescents' avoidance of secondhand smoke exposure: Model testing. *Western Journal of Nursing Research, 30*(7), 836-851.
- World Health Organization[WHO]. (2011a). *Global adult tobacco survey: Thailand report 2011*. Nonthaburi Thailand: Department of Disease Control, Ministry of Public Health.
- World Health Organization[WHO]. (2011b). *WHO report on the global tobacco epidemic 2011*. Retrieved September 30, 2016, from http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44616/1/9789240687813_eng.pdf
- Xiong, W., Phillips, M. R., Xu, Y. Q., Wang, X. H., & Li, H. (2015). Closing the knowledge gap in secondhand smoke exposure among children: Employment of a five-minute household survey in China. *Public Health, 129*(6), 716-724.